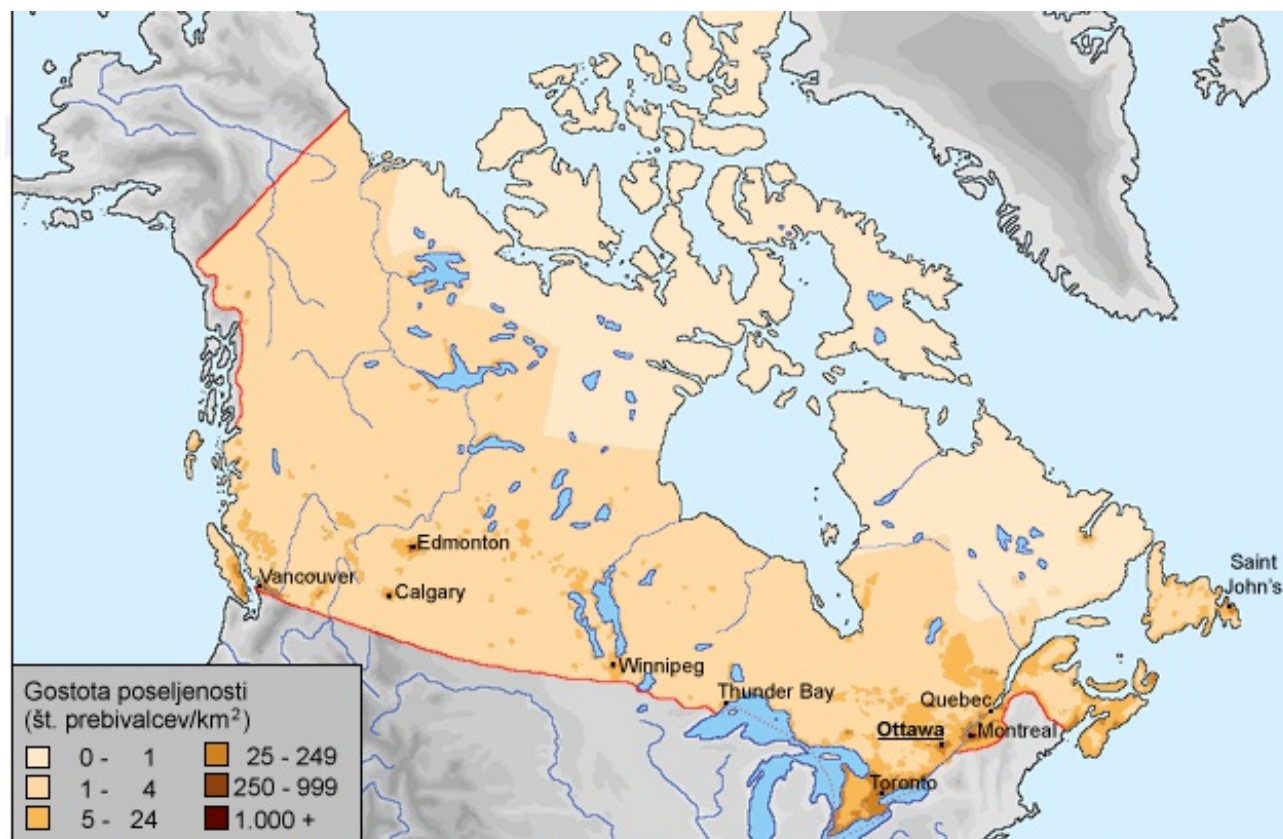

KANADA - država je ena najpomembnejših svetovnih izvoznic hrane in sodi med 7 svetovnih industrijskih velesil. učb. str. 74 - 77

Uradno ime: *Canada*, Kanada
Glavno mesto: Ottawa
Uradni jezik: angleščina, francoščina
Oblika vladavine: parlamentarna monarhija v Commonwealthu
Površina (km²): 9.984.670
Število prebivalcev: 33.098.932 (oc. 2006)
Gostota prebivalstva (preb./ km²): 3,3
Verska pripadnost: 42,6 % rimokatoliki, 23,3 % protestanti, 4,4 % ostali kristjani, 1,9 % muslimani, 11,8 % ostali verujoči , 16 % neverujoči

PREBIVALSTVO - gostota poselitve

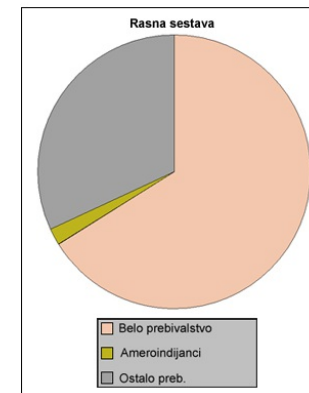
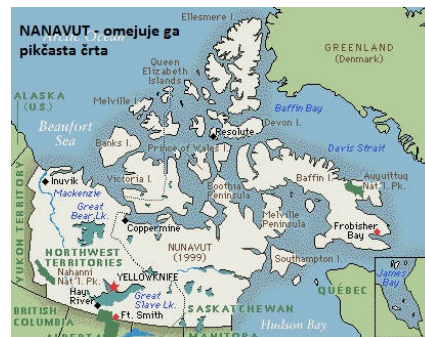

Na ozemlju, velikem kot dve Evropi (brez Ruskega dela) živi le okoli 32 milijonov Kanadčanov. Povprečna gostota prebivalstva znaša 3 preb/km² (Slovenija 96 preb/km²). Kanadčani živijo prevsem na jugovzhodu države, ob Reki Sv. Lovrenca, ob Erijskem in Ontarijskem jezeru ter na jugu države. Gosteje

naseljena so tudi območja ob meji z ZDA, predvsem ravninska območja prerij. Na omenjenih območjih, do 160 km oddaljenih od meje z ZDA, živi kar 90% Kanadčanov. Severneje od teh območij so podnebne razmere že toliko ostrejšje, da so za bivanje neugodne.

Kakšen je odnos do prvotnega prebivalstva?

Odnos do prvotnega prebivalstva je precej boljši kot v večini drugih držav. Že od 70. let prejšnjega stoletja imajo pravico do zemlje, izplačali so jim denarno odškodnino. S tem so jim odprte možnosti za oživitev in ohranitev lastne kulture. Teritorij NANAUT, kjer večino predstavljajo INUITI, ima lastno samoupravo

Inuiti, ki živijo na severu države

Območje je bogato z rudami (zlato, svinec, cink, nikelj, diamanti). Inuiti prejemajo odškodnino za izkoriščanje teh bogastev.

Gospodarstvo - promet

Moderno cestno in železniško omrežje povezuje vzhodni in zahodni del države predvsem na jugu.

Preberi besedilo v učbeniku na strani 75 in ovrednoti pomen vodne poti SV. LOVRENCA.

V eUčbeniku (eucbeniki.sio.si)

Preberite in potrdite območja | Gospodarstvo ZDA in Kanade | Plovna pot Reke sv. Lovrenca
PLOVNA POT REKE SV. LOVRENCA

Na strani Gospodarstvo ZDA in Kanade poišči animacijo in opis, ki govori o tej plovni poti.

Seveda, plovna pot je pomembna tudi za ZDA in ne samo za Kanado!

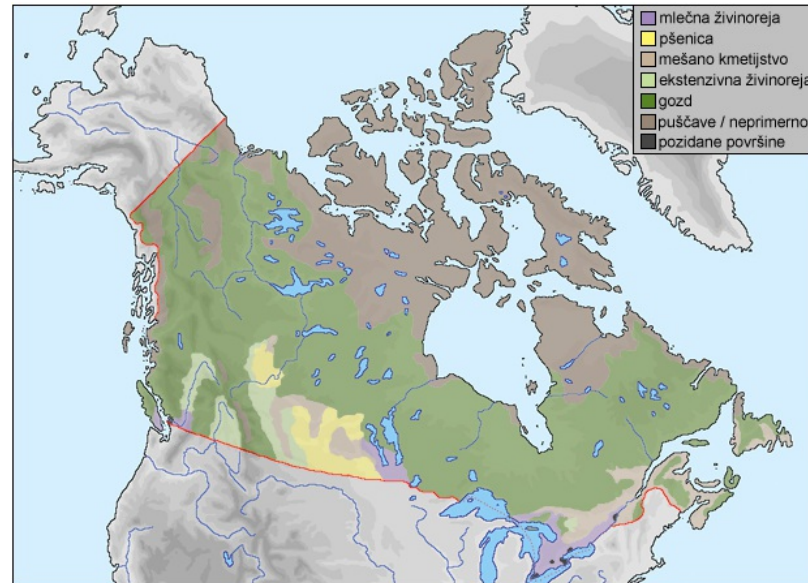

Poišči to območje na zemljevidu.

Na katerih področjih Kanade bo pomemben letalski promet?

Gospodarstvo -

Ovrednoti naravne pogoje za razvoj kmetijstva v Kanadi.

Raba tal

Kateri del Kanade je primeren za gojenje žitaric.

V katerem rastlinskem pasu se nahaja.

Kolikšen delež od celotnega ozemlja države obsega?

Kmetijstvo - poljedelstvo in živaloreja

Kanada ima sorazmerno majhen delež ozemlja za poljedelstvo in živalorejo: obdelovalnih površin je 4,2%, travnikov in pašnikov 2,1%.

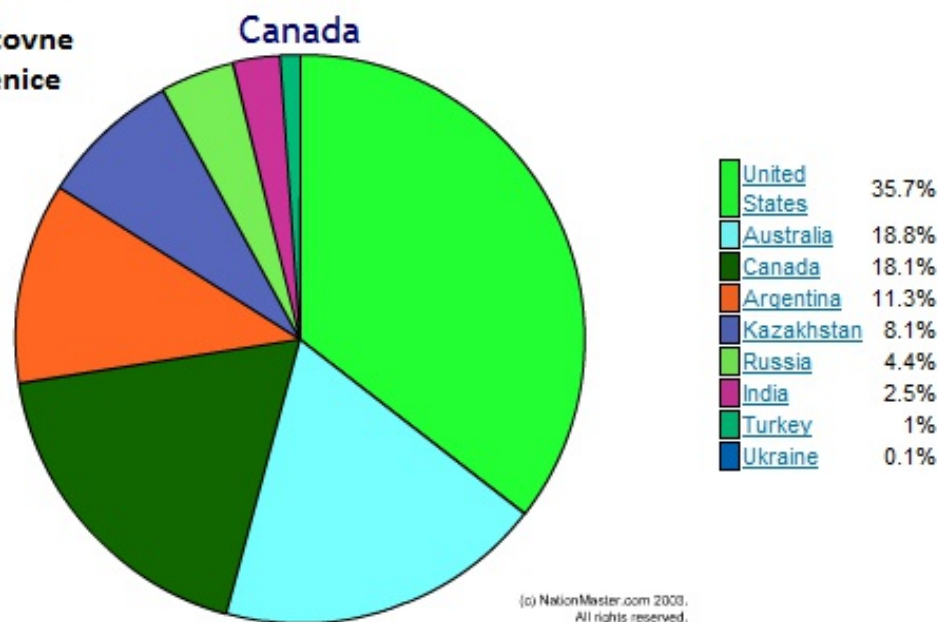
Poljedelstvo je razvito podobno kot v ZDA: povprečne poljedelske farme merijo od 500 do 600 ha, živalorejske pa 150 ha. Za obdelavo tako obsežnih površin uporabljajo najsodobnejšo mehanizacijo ter velike količine umetnih gnojil, pesticidov in podobnih kemikalij.

Zaradi hladnejšega podnebja kot v ZDA v rodovitnih prerijah prideljujejo predvsem pšenico, ječmen, oves in sladkorno peso. Na tem območju se poleg poljedelstva na živalorejskih farmah ukvarjajo predvsem s pridelavo mesa.

V okolici Reke Sv. Lovrenca in Velikih jezer, kjer je gostota prebivalstva najvišja, se je v okolici mest razvila predvsem pridelava krompirja, zelenjave in sadja (jabolka, hruške in breskve). Med živalorejskimi panogami so na tem območju razvite predvsem mlečna živaloreja, prašičereja in perutninarstvo.

Showing latest available data.

največje svetovne izvoznice pšenice

Ali lahko rečemo, da je Kanada pomembna izvoznica hrane?

Utemelji s pomočjo grafikona.

Gospodarstvo - gozdarstvo in

Gozdovi prekrivajo več kot 40% površja Kanade.

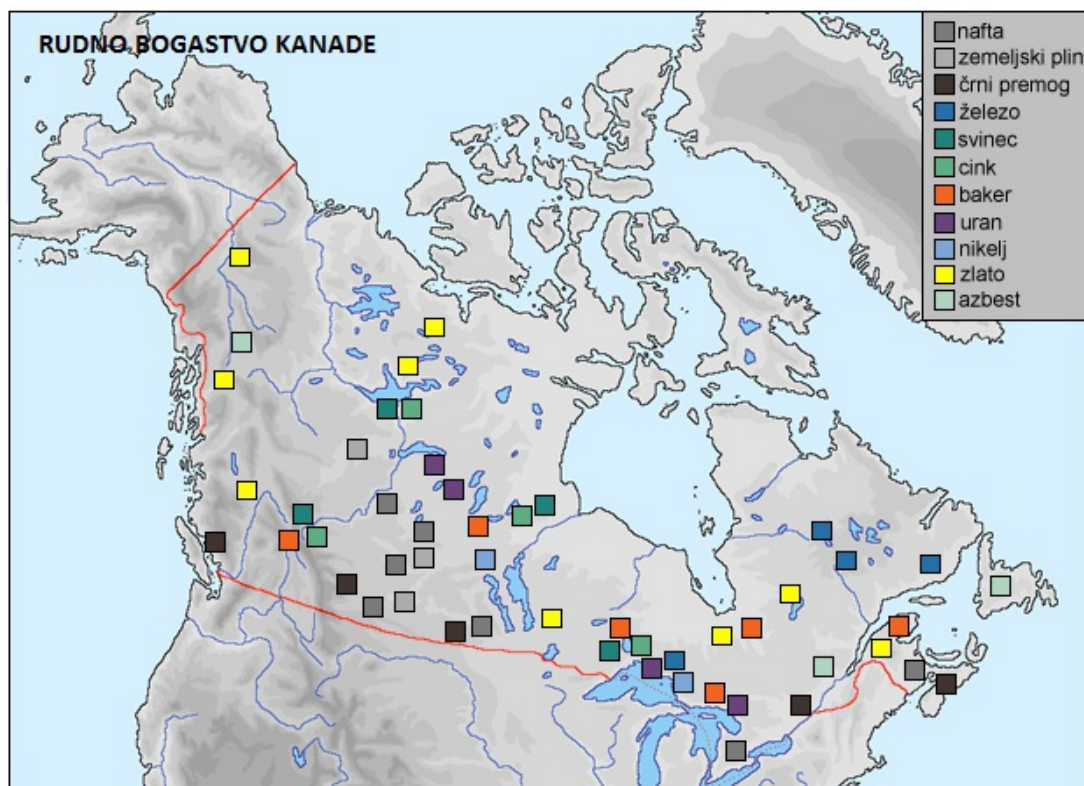
Kakšen tip gozda prevladuje v Kanadi?

**Preberi drugi odstavek v učbeniku na strani 76
in ugotovi pomen gozdarstva in lesno predelovalne
industrije za kanadasko gospodarstvo.**

RIBOLOV

Ribolov je pomemben predvsem na vzhodni obali, kjer lovijo zlasti polenovke, slanike, tune in rake (predvsem jastoge) ter gojijo ostrige. Na zahodni obali v bližini ustij večjih rek lovijo losose. Zaradi prekomernega izlova in onesnaževanja voda se je količina ujetih že zmanjšala, zaradi česar je Kanada uvedla prepoved lova nekaterih vrst rib za več let.

Gospodarstvo - naravna bogastva in energijski viri

Kanada ima ogromno rudnih bogastev in je po vrednosti izkopanih rudnih bogastev (brez energetskega vira) na tretjem mestu za ZDA in Rusijo. Rudna bogastva izkoriščajo predvsem na območju Kanadskega ščita, v provincah Quebec in Ontario ter v Britanski Kolumbiji.

Pridobivanje strateško pomembne železove rude se je po letu 1980 zaradi zmanjšane porabe in novih najdišč drugod po svetu zmanjšalo za polovico, kljub temu pa še vedno izvozijo 75% železove rude. Poleg železa, ki je osnova težke industrije, je Kanada med vodilnimi državami po pridobivanju cinka, urana, svinca, niklja, kobalta, bakra in titana.

Zakaj je območje kanadskega ščita bogato z raznovrstnimi rudami?

Gospodarstvo - energetske viri

Kanada je velik svetovni proizvajalec in potrošnik energije na prebivalca. Velike količine energije potrebujejo predvsem za ogrevanje bivalnih prostorov med dolgimi in mrzlimi zimami, za transport ljudi in tovora na velike razdalje ter za predelavo nekaterih rudnih bogastev (npr. pridobivanje aluminija iz boksita).

Največ električne energije pridobijo s pomočjo hidroelektrarn (59%), v termoelektrarnah (premog in tekoča goriva) 21% in v petih jedrskih elektrarnah 20% električne energije. Po načrpani nafti je Kanada v svetu na 9. mestu. Največ nafte in zemeljskega plina pridobijo iz 18.000 vrtin v provinci Alberta, v okolici mest Edmonton in Calgary. Po proizvodnji urana je Kanada na prvem mestu, saj pridelajo kar tretjino svetovne proizvodnje urana.

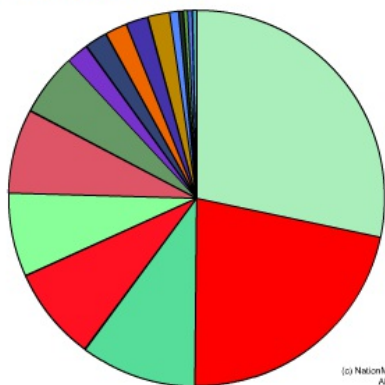

Hidroelektrarna

Tovarna, kjer iz uranove rude pridelujejo uran za jedrske elektrarne

SVETOVNE PROIZVAJALKE URANA

Canada	28.4%
Australia	21.6%
Kazakhstan	10%
Russia	7.9%
Niger	7.4%
Namibia	7.2%
Uzbekistan	5.5%
South Africa	2%
United States	2%
Ukraine	1.9%
China	1.8%
Gabon	1.8%
Czech Republic	0.8%
India	0.6%
Brazil	0.3%
Romania	0.2%
Germany	0.2%
Bulgaria	0.2%
Pakistan	0.1%
Spain	0.1%

Kakšne vrste energijski vir je uran?

# 1	Russia:	10,120,000 bbl/day	2010	
# 2	Saudi Arabia:	9,764,000 bbl/day	2009	
# 3	United States:	9,056,000 bbl/day	2009	
# 4	Iran:	4,172,000 bbl/day	2009	
# 5	China:	3,991,000 bbl/day	2009	
# 6	Canada:	3,289,000 bbl/day	2009	
# 7	Mexico:	3,001,000 bbl/day	2009	
# 8	United Arab Emirates:	2,798,000 bbl/day	2009	
# 9	Brazil:	2,572,000 bbl/day	2009	
# 10	Kuwait:	2,494,000 bbl/day	2009	
# 11	Venezuela:	2,472,000 bbl/day	2009	
# 12	Iraq:	2,399,000 bbl/day	2009	
# 13	Norway:	2,350,000 bbl/day	2009	
# 14	Nigeria:	2,211,000 bbl/day	2009	
# 15	Algeria:	2,125,000 bbl/day	2009	
# 16	Angola:	1,948,000 bbl/day	2009	
# 17	Libya:	1,790,000 bbl/day	2009	

Na zemljevidu Gospodarstvo Severne Amerike poišči območja črpanja nafte in zemeljskega plina v Kanadi.

Gospodarstvo - industrija

Obilica naravnih virov in poceni energije je omogočila nastanek nekaterih pomembnih industrijskih panog.

Rank by sovereign state	Country/Region	Aluminium production (tonnes)
	 World	33.410.000
1	 China	5.896.000
2	 Russia	4.102.000
3	 United States	3.493.000
4	 Canada	3.117.000
5	 Australia	1.945.000
6	 Brazil	1.674.000
7	 Norway	1.384.000
8	 India	1.183.000
9	 Bahrain	872.000
10	 United Arab Emirates	861.000
11	 South Africa	855.000
12	 Iceland	721.000
13	 Germany	679.000
14	 Venezuela	640.000
15	 Mozambique	530.000
16	 Tajikistan	520.000
17	 Spain	399.000
18	 France	394.000
19	 United Kingdom	366.000

Svetovna proizvodnja aluminija.

Gospodarstvo - skupne značilnosti in spremembe, ki se uveljavljajo v zadnjem času

Gospodarstvo Kanade temelji na izkoriščanju naravnih bogastev, predvsem lesa, nafte in rud, hkrati pa je med razvitimi državami ena redkih izvoznic energije. Ravno tako je ena od najpomembnejših izvoznic hrane.

V novejšem času je kljub poudarku na izkoriščanju naravnih bogastev že tri četrtine prebivalcev zaposlenih v storitvenih dejavnostih.

Ogromna prostranstva, naravna bogastva in redka poselitev dajejo Kanadi velike možnosti za nadaljni gospodarski razvoj prihodnosti.